

# Reactienota Veilige spoorwegovergangen

## 1 Inleiding

Op woensdagavond 10 juni organiseerden ProRail en de gemeente Rheden een inloopbijeenkomst waar de voorgestelde veiligheidsmaatregelen voor de spoorwegovergangen werden toegelicht.

Voor de gemeente Rheden is het van groot belang dat er bij inwoners en gebruikers van de overwegen voldoende draagvlak is voor de voorgestelde aanpak. Veel inwoners hebben tijdens de inloopavond een reactieformulier ingevuld. Ook kon men gebruik maken van het contactformulier op de website van de gemeente Rheden. Men had tot en met vrijdag 10 juli de tijd om te reageren. De bedrijven in Rheden zijn apart aangeschreven, hierop kwamen 8 reacties binnen.

In totaal zijn 127 reacties ontvangen. In sommige reacties zijn meerdere overwegen genoemd.

Te verdelen in

| maatregelen spoorwegovergangen gemeente Rheden |                  |        |                      |                 |
|------------------------------------------------|------------------|--------|----------------------|-----------------|
| nr.                                            | Spoorwegovergang |        | verkeers intensiteit | aantal reacties |
| 5                                              | Stationsstraat   | Velp   | 900                  | 5               |
| 8                                              | Biljoen          | Velp   | 700                  | 5               |
|                                                | Emmastraat       | Velp   |                      | 2               |
| 11                                             | Lentesteeg       | Rheden |                      | 12              |
| 14                                             | Mauritiusstraat  | Rheden | 1200                 | 79              |
| 15                                             | Groenestraat     | Rheden | 2600                 | 1               |
| 16                                             | Pinkelseweg      | Rheden | 110                  | 20              |
| 17                                             | Havelandseweg    | Rheden | 1300                 | 2               |
|                                                | Schaarweg        | Rheden | 300                  | 5               |
|                                                | Lange Juffer     | Dieren |                      | 5               |
|                                                | Overpad Station  | Dieren |                      | 2               |
|                                                |                  |        |                      |                 |
|                                                | Algemeen         |        |                      | 15              |
|                                                |                  |        |                      |                 |
|                                                |                  |        |                      | 153             |

## 2 Een korte toelichting op het proces.

De gemeente Rheden heeft er bewust voor gekozen om de consultatieronde pas te starten, nadat er een concreet plan op tafel ligt. De complexiteit en omvang van het onderwerp, de mogelijke belangentegenstellingen en voor ons belangrijke criteria als planning, arbeidsuren en geld hebben tot de huidige aanpak geleid.

Door het organiseren van een inloopavond en het bieden van een reactiemogelijkheid hebben de inwoners en gebruikers van onze spoorovergangen de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op het besluit van B&W.

## 3 Korte beschrijving van de ontvangen reacties

Omdat de brief van Rhedens Dorpsbelang in meerdere reacties wordt onderschreven zal aan de hand van deze reactie op de vragen worden ingegaan.

### 3.1 Brief Rhedens Dorpsbelang:

Verondersteld wordt dat het voorstel van B&W al ter besluitvorming voorligt bij de gemeenteraad. Deze veronderstelling is niet juist.

De inhoud van alle reacties (brieven, emails, reactieformulieren, etc.) wordt gedeeld met de gemeenteraad. De raad neemt dus ook de inzichten van inwoners ter harte bij de besluitvorming over de maatregelen om de spoorveiligheid te verbeteren".

Nadat we eerst de reacties van onze inwoners afwachten, verwerken wij deze in een nieuw voorstel. Dit nieuwe voorstel zal na de zomer, dus inclusief de reacties, voorgelegd worden ter besluitvorming aan onze gemeenteraad.

1. Uitgangspunt van het voorstel van B&W moet zijn dat het dorp Rheden met de voorstellen veiliger wordt en er geen ongewenste neveneffecten worden gecreëerd.  
Het college is van mening dat het een afgewogen maatregelenpakket is voor de gehele gemeente. Uiteraard zal het college goed luisteren naar de argumenten die inwoners inbrengen bij de verschillende maatregelen. Mocht blijken dat hieruit de conclusie getrokken wordt dat voorgestelde maatregelen lijden tot verslechtingen van de leefomgeving, dan zal het college maatregelen heroverwegen.
2. De inwoners van Rheden koesteren o.a. de directe relatie met het natuurgebied ten noorden en zuiden van de spoorlijn, de rust in het dorp met relatief weinig verkeer in het dorp en snelle bereikbaarheid van voorzieningen; Er blijven nog vijf overwegen beschikbaar Schaarweg, Havelandseweg, Groenestraat, Oranjeweg en Lentsesteeg.  
Wij erkennen hierbij dat een deel van het dorp een langere route zal moeten volgen om het natuurgebied te bereiken. Hierin zal het college de afweging moeten maken tussen de doelstelling; namelijk het bereiken van meer veiligheid ten opzichte van het gemak van de inwoner.
3. Het rapport is tot stand gekomen in samenwerking tussen ProRail en de gemeente. Deskundigen op het gebied van cultuurhistorie, recreatie en toerisme zijn geconsulteerd. Het rapport lijkt eenzijdig te zijn opgesteld. Nauwelijks zijn de sociale- en leefbaarheids aspecten van de bewoners van ons dorp belicht.

Het rapport is in dit stadium, voordat het de inspraak ingaat, vooral samengesteld op basis van deskundigheid van de verschillende actoren. Op basis van deze deskundigheid is het nu voorliggende plan tot stand gekomen. Uiteraard zal het college de sociale- en leefbaarheids aspecten die u hier aanhaalt meenemen nav de door u ingebrachte zienswijze.

4. Juist de effecten op veiligheid, leefbaarheid en welzijn lenen zich voor brede consultatie;

Het doel was te peilen in hoeverre de inwoners van Rheden en de gebruikers van de overwegen het voorgestelde ondersteunen. Uiteraard zullen de ingebrachte reacties bestuderen en hier de voorstellen mogelijk op aanpassen.

Wat wij in het proces hebben gemist is **burgerparticipatie**, waar de Rijksoverheid en ook gemeente Rheden de mond van vol hebben. Dat had hier zeker gekund omdat ook anderen zijn geconsulteerd.

Juist burgerparticipatie krijgt hier voldoende ruimte. In het verleden werd een kant en klaar voorstel voorgelegd aan de gemeenteraad. Nu heeft het college een eerste voorstel vastgesteld om vervolgens in overleg te treden met haar inwoners en een aangepast voorstel, nav deze reacties, voor te leggen aan onze raad.

5. U bent beiden (B&W en gemeenteraad) verantwoordelijk voor ondermeer veiligheid, leefbaarheid en welzijn van burgers. Wij voelen ons als belangenvereniging RD - **gepasseerd**. Wij, bewoners van het dorp, ondernemers en industrie hadden op een vroeger moment betrokken willen worden. Wij hadden vanuit de optiek van de burger zowel positieve als negatieve effecten op de inwoners van het dorp kunnen aangegeven. U beperkt de informatie aan burgers nu met een inloopavond op 10 juni as.

Zie onder 4

6. Wij vinden dat het voorliggend rapport en advies vooral is gebaseerd op de effecten op de overwegen (vooral in het voordeel van ProRail) en niet op de effecten op en consequenties voor de bewoners van het dorp en de gevestigde bedrijven en industrie. De voorgestelde maatregelen sporen in onze visie niet allemaal met de gestelde doelstellingen;

Met deze stelling zijn wij het niet eens. De maatregelen hebben als doel om de veiligheid van onze inwoners te verbeteren. Dat doen we dus niet voor ProRail.

7. Een belangrijke vraag is of het dorp met de voorgenomen aanpassingen iets opschiet. Wij zijn de stellige mening toegedaan dat het dorp met een aantal maatregelen **niet gebaat is**. Het meer lasten geeft dan lusten. Het creëert zelfs onveiligheid en irritatie elders in het dorp en grijpt in op de leefbaarheid van bewoners;

Het college was van mening dat het een afgewogen maatregelenpakket is voor de gehele gemeente. Nu gebleken is dat er veel weerstand is tegen de sluiting van de overweg Mauritiusstraat en de inwoners aangetoond hebben dat hun leefbaarheid wordt aangetast heeft het college deze maatregel heroverwogen.

8. Zo heeft sluiting van de overweg Mauritiusstraat grote impact op niet gewenste verkeersstromen in het dorp, milieu- en gezondheidseffecten (lawaai, overlast, CO2) stagnatie van het verkeer op andere plekken, irritatie, bereikbaarheid van het noordelijk gelegen natuurgebied, bereikbaarheid van het dorp voor bewoners gelegen ten noorden van de spoorlijn, bereikbaarheid van het openbaar busvervoer voor het middendeel van het dorp en gevaarlijke verkeerssituaties in het dorp;

Nu gebleken is dat er veel weerstand is tegen de sluiting van de overweg Mauritiusstraat en de inwoners aangetoond hebben dat hun leefbaarheid wordt aangetast heeft het college deze maatregel heroverwogen.

9. Een belangrijk punt vinden wij dat de spoorwegovergang aan de Mauritiusstraat open moet blijven. Hiervoor is bij RD **geen draagvlak**. Het is onacceptabel dat deze overgang dicht moet;

10. De vraag is ook of er een risico inventarisatie is uitgevoerd door hulpdiensten als politie, brandweer en ambulancezorg. Hoe ziet die analyse er uit en wat is hun advies?

Het voorstel is besproken met de politie en VGGM Brandweer en Ambulance zorg. De hulpverleningsorganisaties kunnen instemmen met het maatregelenpakket

11. Ook willen wij worden geïnformeerd over de visie op het plan van de in het rapport aangehaalde deskundigen op het gebied van cultuurhistorie, recreatie en toerisme;

De betrokken ambtenaren van de genoemde vakdisciplines hebben aangegeven te kunnen instemmen met het voorgestelde maatregelen pakket.

12. Daarnaast willen wij een kritische opmerking plaatsen bij de kosten van een onderdoorgang aan de Lentsesteeg: € 3 miljoen! Dat is heel veel geld, zeker gelet op een geschatte mogelijke onder- of overschrijding van het budget met 40%. Natuurlijk willen wij dat ook daar de spoorweg veilig kan worden gepasseerd, maar willen wel meer informatie of er achter dit voornemen andere dingen schuilen, zoals activiteiten en voorbereidingen van een nabijgelegen grondeigenaar en een gevreesde sluiting van de Brinkweg;

Er is geen relatie met andere plannen. De Brinkweg maakt deel uit van de fietsverbinding en zal dus open moeten blijven. De kosten zijn relatief hoog t.g.v. de aanwezigheid van o.a. een gasleiding , de noodzakelijke grondverwerving en het risico op onvoorziene kosten..

13. Geheel buiten de orde en context van de doelstelling van het rapport en de buidel geld die de Rijksoverheid ter beschikking stelt voor het veiliger maken van spoorwegovergangen, willen wij u toch onder de aandacht brengen dat door de al geleidelijke toename van het goederenverkeer en de verdere verwachte intensivering daarvan na 2020, de aanwonenden van de spoorlijn (Arnhemsestraatweg en Parallelweg) recht hebben op maatregelen tegen geluidsoverlast en trillingen. Wellicht kan dat aspect met het ministerie en ProRail worden overlegd;

Bij aanvang van dit project is aan ProRail gevraagd om deze middelen in te zetten voor geluidsmaatregelen. Echter, de doelstelling van deze subsidie laat dit niet toe. In het overleg met

ProRail en ministerie van I&M is naar mogelijkheden gezocht een deel van dit budget hiervoor aan te wenden, maar dat bleek niet realiseerbaar.

Enkele van de in de brief van Rhedens Dorpbelang opgenomen adviezen

#### **De spoorwegovergang aan de Lentsesteeg**

Advies: verlichting en aandacht voor veilige oversteek Arnhemsestraatweg

Reactie: Dit is een prima aanvulling. Hoewel er niet verwacht wordt dat er een grote toename van fietsers zal zijn, is het goed om naar verbetermogelijkheden te kijken.

#### **De spoorwegovergang aan de Oranjeweg**

Advies: vrijliggende fietspaden.

Reactie: Dit is in het kader van dit project bekeken en beoordeeld. De toegevoegde waarde is hier gering omdat de overweg voldoende breed is.

#### **De spoorwegovergang aan de Groenestraat**

Advies: geluidarmer maken bestrating overweg,

Reactie: Dit zal bij de uitwerking worden betrokken.

Ook wordt gevraagd of de halve spoorbomen omgezet kunnen worden naar hele.

Reactie: ProRail onderzoekt met regelmaat de verbetermogelijkheden van de overwegbeveiliging.

In dat kader zijn ook volledig gesloten overwegen onderzocht. De resultaten zijn echter zodanig dat hiertoe niet wordt overgegaan.

### **3.2 De overige ontvangen reacties per overweg.**

#### **Mauritsiusstraat**

In de overige 78 reacties ten aanzien van de **Mauritsiusstraat** worden vergelijkbare argumenten benoemd. Daarnaast was er 1 positieve reactie op het voornemen deze overweg te sluiten.

#### **Lentsesteeg**

Het merendeel van de 12 reacties ten aanzien van de **Lentsesteeg** heeft bezwaar op basis van het kostenaspect, 2 kiezen voor volledige opheffing. Wel waren er ook 2 positieve reacties op het voornemen hier een fietstunnel te maken. Aandacht wordt gevraagd voor de oversteek van de Arnhemsestraatweg.

#### **Pinkelseweg**

De voorgenomen sluiting van de overweg **Pinkelseweg** het meeste effect heeft op de bereikbaarheid van de bedrijven voor het woon/werk verkeer. In 20 reacties wordt bezwaar gemaakt tegen sluiting van deze overweg waarbij in 10 gevallen wordt gevraagd of het ook een langzaam verkeer overweg kan worden. Deze suggestie zal verder worden onderzocht.

#### **Schaarweg**

Over de overweg **Schaarweg** zijn 5 reacties ontvangen. Een aan de Schaarweg gevestigd bedrijf wijst er op dat als er door hoog water geen zand/grind transport over water kan plaatsvinden het transport dan per vrachtwagen geschiedt en dat daarbij de Schaarweg wordt gebruikt. Om die reden willen wij deze openhouden. De Havelandseweg vormt een de alternatieve route zodat dit argument niet voldoende is om de Schaarweg open te houden voor alle verkeer.

In één reactie wordt de Schaarweg voor uitsluitend fietsverkeer sociaal onveilig genoemd.

#### **Havelandseweg**

De overwegen **Havelandseweg**, **Groenestraat** en Oranjeweg worden in de reacties hooguit 2 keer benoemd. De aanpassing Havelandseweg wordt onnodig beschouwd. de Schaarweg voor uitsluitend fietsverkeer wordt sociaal onveilig genoemd.

#### **Biljoen en Stationsstraat**

De overwegen in Velp hebben tot 9 reacties geleid. Naast de algemene reacties dat men het niet nodig vindt zijn er vragen t.a.v. bereikbaarheid met name voor rijtuigen e.d. voor de overweg

**Biljoen** en bij de **Stationsstraat** over bereikbaarheid woningen en parkeerruimte. Dit laatste is in

dit stadium nog niet te beoordelen. Wel was er ook 1 positieve reactie op het voornemen hier een fietstunnel te maken.

### **Emmastraat**

In twee reacties wordt ook de overweg Emmastraat genoemd. In een reactie wordt gevraagd om volledige afsluiting in de ander een fiets/voetgangerstunnel. In het W+B rapport is aangegeven dat er op deze locatie geen mogelijkheden zijn.

### **Lange Juffer**

Verder waren er 5 reacties t.a.v. de **Lange Juffer** en Hofstetterlaan. Naast de reacties waaruit bleek dat men de toekomstige situatie van Traverse Dieren niet kent waren er ook een positieve reacties.

De twee reacties t.a.v. de opheffing overpad bij station Dieren hebben ook te maken met de onbekendheid van de nieuwe situatie.. Deze wordt vanzelfsprekend niet opgeheven als onverhoopt de realisatie van de passarelle geen doorgang vindt.

## **3.3 De algemene reacties**

De algemene reacties die zijn ontvangen hebben voornamelijk betrekking op het ontbreken van de noodzaak voor het maatregelenpakket, de gebruikte motivatie, dat teveel is geredeneerd van uit spoorbelang, de angst dat e.e.a. toch leidt tot extra goederenvervoer of hogere treinsnelheden maar ook de sociale veiligheid in fietstunnels.

De Cosbo heeft een reactie gestuurd die aansluit bij die van Rhedens Dorpsbelang.

De fietsersbond afd Rheden/Rozendaal is positief t.o.v. het maatregelenpakket en heeft vooral wensen t.a.v. de uitvoering van de Lange Juffer.

Het Wandelnet Overleg Gelderland wijst op de gewenste maaswijdte voor voetgangersverbindingen volgens de CROW-normering.

Deze maaswijdte is in geding bij de Mauritsiusstraat en Pinkelseweg maar alleen als je deze in de normering niet beschouwd als stads/dorpsrand. Volgens ons is hier juist wel sprake van. Door af te zien van de sluiting Mauritsiusstraat wordt grotendeels tegemoet gekomen aan genoemde bezwaren.

De Stichting Spoorhinder gaat in op het relatief geringe aantal ongevallen op overwegen in Nederland en daarmee op de noodzaak van de maatregelen. Men is verbaasd over het feit dat het budget niet mag worden aangewend voor geluid en trillingsmaatregelen. Daarnaast de angst voor hogere treinsnelheden. Men pleit voor uitstel van besteding van dit budget tot dat er meer duidelijkheid over PHS is zodat het geld zinvoller kan worden besteed.

Verder is melding gemaakt van te hoge snelheden van het autoverkeer in de Groenestraat, Havelandseweg en Parallelweg. Hier wordt los van dit project aandacht aan besteed.